

Alki Zei

Visat núm. 4
(octubre 2007)

by Montserrat Franquesa i Joaquim Gestí

Alki Zei va néixer a Atenes, el 1925, on estudià filosofia i lletres i art dramàtic al Teatre Nacional de l'Odeó. Durant l'ocupació alemanya de Grècia (1941-1945) s'enrolà a la resistència; al final de la Guerra Civil que seguí, viatjà per Europa i s'establí definitivament a Moscou, el 1954. Durant l'estada a la Unió Soviètica estudià cinematografia. Tornà a Grècia deu anys més tard, però es veié obligada a exiliar-se, aquesta vegada a París, per culpa del cop d'estat d'abril promogut per la junta militar que donà pas a la coneguda dictadura del coronels. Amb la caiguda d'aquesta, l'any 1974, s'establí definitivament a Atenes.

Literàriament, pertany al grup d'escriptors anomenats de postguerra que van viure de prop l'ocupació alemanya de Grècia, l'any 1941, la lluita de la resistència partisana i la posterior Guerra Civil que van causar unes ferides entre la societat grega que encara avui no han cicatritzat completament: exili, divisió entre famílies, enfrontaments polítics, tortures, abusos... Com a persona compromesa amb la causa comunista, va patir els rigors de la persecució i l'exili després de la Guerra Civil. Totes aquestes vivències queden reflectides en els seus llibres, sempre amb l'hàbil recurs de transformar la realitat a través de la mirada infantil. Això ha fet que sigui considerada una autora de literatura juvenil, tot i que aquesta classificació és potser massa genèrica i possiblement inexacta.

Les seves obres sempre han gaudit d'un gran èxit, s'han traduït a més de vint llengües i han obtingut premis i reconeixements nacionals i internacionals, com ara el Premi Nacional de literatura infantil de Grècia, el 1993, i el prestigiós premi americà Milder L. Batcheler, el 1990. *El tigre de la vitrina* va ser inclòs, per un grup escollit de crítics francesos, entre els millors cent trenta-sis llibres dels últims vint anys de tot el món. Un altre relat sobre la guerra i l'ocupació alemanya és *La guerra de Petros* (1971). Un canvi d'orientació representa la novel·la per a adults *El prometatge de l'Aquil·leas* (1987), obra biogràfica en què criticà, avançant-se als corrents de l'època, les actituds polítiques de l'esquerra europea, concretament del partits comunistes estalinistes. Ha estat candidata al Premi Hans Christian Andersen de literatura infantil i juvenil diverses vegades.